

Preventívna stomatológia

Preventívna starostlivosť je základnou úlohou nie len v stomatológii, ale aj vo všeobecnom lekárstve. Jej úlohou je predchádzať ochoreniam (primárna prevencia), včas diagnostikovať ochorenie a včasným liečením predchádzať jeho zhoršeniu (sekundárna prevencia) a predchádzať celkovým komplikáciám plynúcim z ochorenia (terciárna prevencia). Rovnako je na tom aj tkanivo parodontu, to sa vo väčšine prípadov nezhojí do pôvodného stavu a pretrváva istá strata tkaniva. Pravidelná preventívna starostlivosť ušetrí nie len straty týchto tkanív, ale i čas a peniaze pacienta.

V rámci preventívnej starostlivosti ponúkame:

- [Program dentálnej hygieny](#)
- [Pravidelné preventívne prehliadky](#)
- [Preventívne röntgenové snímkovanie](#)
- [Fluoridácia zubov](#)

Dentálna hygiena

[späť](#)

Dentálna hygiena sa u nás ako samostatný obor viac presadzuje až v posledných rokoch. Vo vyspelých krajinách je ale spolupráca s dentálnou hygienistkou už dlhšiu dobu dôležitou súčasťou preventívnej stomatológie. Má za úlohu motivovať pacienta k udržiavaniu dokonalej ústnej hygieny, pomôcť mu zvládnuť optimálnu techniku čistenia zubov a medzizubných priestorov s ohľadom na konkrétne potreby jeho chrupu. Dentálna hygiena taktiež monitoruje stav parodontálnych tkanív a prípadne včas zachytí ich ochorenie a pomocou niektorého z liečebno-preventívnych postupov pomôže pacientovi udržať orálne zdravie.

Preventívne prehliadky

[späť](#)

Preventívnymi prehliadkami rozumieme pravidelné návštevy lekára, ktoré majú za úlohu odhaliť eventuálne sa rozvíjajúce patologické stavy ešte v ich počiatkovom štádiu, a tým predchádzať škodám, ktoré by vznikli postupom neliečeného ochorenia. Optimálna doba medzi preventívnymi prehliadkami v zubnom lekárstve je pol roku, s tým, že u niektorých rizikových pacientov sa táto doba skracuje.

Pri preventívnej prehliadke sa sústreďujeme nie len na vyhľadávanie počínajúcich, prípadne už nejakú dobu prebiehajúcich **patologických stavov** (zubných kazov, váčkov, zápalov, parodontálnych chobotov, slizničných zmien, atd.) ale aj **prepatologických**

stavov(stavy, ktoré sami o sebe patologické nie sú, no svojou existenciou podmieňujú rozvoj patologického stavu).

K takýmto stavom patrí napríklad málo hlboké **vestibulum**(ústna predsieň), **krátke uzdičky** či iné **slizničné riasy**, ktoré svojim ťahom za krčkové partie ďasien priliehajúcich k zubom spôsobujú predčasné obnažovanie zubných krčkov.

V rámci vstupnej prehliadky sa navyše zhotovuje tzv. **röntgenový status**(súbor snímok celého chrupu). Ten poskytuje lekárovi informácie o stave koreňov a čelústnych kostí, skrytých kazoch a podobne. Na základe dôkladnej preventívnej prehliadky a zhodnotenia röntgenových snímok je následne stanovený liečebný plán.

Preventívne röntgenové snímky

[späť](#)

Preventívne röntgenové snímky, alebo tiež **bite-wings** zhotovujeme bežne pri preventívnej prehliadke, v prípade potreby aj častejšie. Táto špeciálna projekcia zachytáva medzizubný priestor v postrannom úseku chrupu, teda oblasti skryté zraku a neprístupné ani zubnej sonde. Bez týchto snímok ani skúsený zubný lekár nie je schopný odhaliť začínajúci kaz medzi postrannými zubmi(stoličky, črenové zuby). Práve včasné odhalenie kazu výrazne ovplyvní vyhlídky zuby. Platí totiž nie len logické: „Čím menší kaz, tým menšia strata zuby i výplň“ no niektoré začínajúce kazy je dokonca možné vyliečiť aj bez vrtania. Pokiaľ sa podarí zachytiť kaz ešte v štádiu počínajúcej demineralizácie povrchovej vrstvy skloviny, je možné pri dobrej domácej spolupráci pacienta kaz zastaviť úpravou zubnej hygieny spojenou s aplikáciou fluoridových preparátov.

Naša ordinácia je vybavená röntgenovým prístrojom s digitálnym zobrazovaním-rádioviziografiou. Snímky sa získavajú s použitím špeciálneho senzoru, ktorý röntgenové žiarenie prevádza do digitálnej podoby. V priebehu pár sekúnd je možné vidieť obraz na monitore počítača. Pre vyššiu citlivosť senzoru v porovnaní s bežným filmom umožňuje viziografia redukovať dávku röntgenového žiarenia na desatinu v porovnaní s klasickou metódou. Viziografia prináša aj radu ďalších výhod. Snímky časom nemenia svoju kvalitu, ľahko sa prenášajú a kopírujú.

Fluoridácia zubov

[späť](#)

Ochranné účinky fluóru na zubnú sklovinu sú už známe dlhú dobu. Zo štúdií vyplýva, že ochranné pôsobenie má prevažne lokálny charakter. To znamená, že cieľom fluoridovej prevencie nie je doporučovať príjem určitých dávok fluoru v potrave v očakávaní, že bude tento fluor zabudovaný do štruktúry skloviny, a tým ju posilní.

Z hľadiska kvality skloviny je ďaleko dôležitejší častý a pravidelný priamy kontakt skloviny s fluoridovými iónmi. Ten sa dá zabezpečiť niekoľkými cestami: fluoridáciou pitnej vody, zubnými pastami, fluoridovanou soľou, mliekom atd. Vzhľadom k tomu že od 90.rokov sa v SR fluoridácia vody neprevádza, hrá rozhodujúcu úlohu domáca prevencia používaním zubných pást s prídavkom fluoru.

Podporným momentom v prevencii kazu je **profesionálna fluoridácia zubov** prebiehajúca v stomatologickej ordinácii. Kľúčová je hlavne u detí, pretože nevyzretá detská zubná sklovina je k vzniku zubného kazu výrazne náchylnejšia, než sklovina dospelých. Na viac úroveň zubnej hygieny je často u detí limitovaná ich motorickými schopnosťami a malou motiváciou. To spolu s nevyzretosťou skloviny radí detských pacientov do rizikovej skupiny.

Dospelým odporúčame profesionálnu fluoridáciu hlavne v prípadoch, kedy je u nich z rôznych dôvodov zvýšené riziko vzniku zubného kazu:

- Nedostatočná hygiena
- Vrodená nízka odolnosť skloviny
- Zuby oslabené dlhodobým zanedbávaním starostlivosti
- Zuby s mnohočetným ošetrovaním
- Pridružené ochorenia, ktoré negatívne ovplyvňujú kvalitu skloviny (GER, mentálna anorexia, a podobne)

Ďalej vykonávame fluoridáciu v súvislosti s výkonmi, ktoré môžu zubnú sklovinu čiastočne oslabovať- napríklad pri **úprave artikulácie**(odstránenie prekážok v skuse pomocou povrchového zábrusu), alebo po **profesionálnom bielení zubov**. Profesionálnej fluoridácii predchádza dokonalé vyčistenie chrupu zvláštnym kalištekom, ktoré zvyšuje jej efektívnosť. K fluoridácii u dospelých používame špeciálne laky, ktoré na povrchu skloviny zaschnú v podobe tenkého filmu a tak vydržia pôsobiť niekoľko hodín. Celý výkon nebezpečný a je bežne prevádzaný bez použitia anestézie.